



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobkyně: P. R . ,** nar. „X“, bytem „X“, zastoupené JUDr. Milanem Jelínkem, advokátem, Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s. r. o., se sídlem v Hradci Králové, ul. Resslova č. p. 1253, PSČ 500 02, proti **žalované: U n i v e r z i t ě J a n a E v a n g e l i s t y P u r k y n ě v Ú s t í n a d L a b e m**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Pasteurova č. p. 1, PSČ 400 96, zastoupené JUDr. Jiřím Schüllerem, advokátem se sídlem v Praze 2, ul. Balbínova č. p. 24, PSČ 120 00, v řízení o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 5. 9. 2014, č. j. 22/2014-P090173/00246,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí rektora Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem ze dne 5. 9. 2014, č. j. 22/2014-P090173/00246, a rozhodnutí děkana Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem ze dne 18. 4. 2014, č. j. 89/2013/P090173 (2 LS), **s e p r o n e z á k o n n o s t z r u š u j í** a věc **s e v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **21.009,-Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí rektora žalované Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem ze dne 5. 9. 2014, č. j. 22/2014-P090173/00246, jímž byla zamítnuta její žádost o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem a potvrzeno rozhodnutí děkana Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně

v Ústí nad Labem ze dne 18. 4. 2014, č. j. 89/2013/P090173 (2 LS), kterým byl žalobkyni vyměřen za šestiměsíční období počínaje od 24. 3. 2014 poplatek spojený se studiem ve výši 18.000,-Kč v rámci akademického roku 2013/2014. Současně se žalobkyně domáhala, aby soud uložil žalované nahradit jí náklady soudního řízení.

V žalobě uvedla, že byla studentkou Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, přičemž žalovanou jí byl vyměřen poplatek spojený se studiem ve výši 18.000,-Kč, a to za šestiměsíční období počínající dnem 24. 3. 2014 v rámci akademického roku 2013/2014. Proti žalobou napadenému rozhodnutí žalobkyně přitom brojí hned ze tří důvodů, a to jednak pro jeho nepřezkoumatelnost, neboť z jeho odůvodnění není patrné, o jaké podklady se rektor žalované při jeho vydávání opíral, dále že vyměření poplatku nemá oporu ve Statutu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně (dále jen „statut žalované“) účinném k poslednímu dni lhůty pro podání přihlášek ke studiu a jednak že informace o výši poplatku nebyla zákonem předepsaným způsobem zveřejněna.

K námitce nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pak žalobkyně uvedla, že z jeho odůvodnění není zřejmé, z jakých podkladů vycházel správní orgán, který rozhodnutí vydal, resp. jak rektor žalované dospěl ke skutkovým zjištěním, na kterých je žalobou napadené rozhodnutí založeno. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí se bez další specifikace uvádí, že výše poplatku je stanovena statutem a dále že výše poplatku byla zveřejněna na úřední desce žalované, aniž rektor žalované konkretizuje, na základě čeho lze mít uvedené skutečnosti za prokázané. Žalovaná byla povinna vycházet z řádně zjištěného skutkového stavu. Pokud tak neučinila je její rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění. Navíc dle žalobkyně skutková zjištění, na základě kterých je žalobou napadené rozhodnutí vydáno, neodpovídají skutečnosti.

K námitce absence opory ve statutu žalované žalobkyně zmínila, že vyměřený poplatek spojený se studiem nemá oporu ve statutu žalované, ačkoliv dle ust. § 58 odst. 6 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“), má stanovit výši, formu placení a splatnost poplatků statut veřejné vysoké školy. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 41/2013 – 37, pak plyne, že není přípustné, aby statut delegoval stanovení výše poplatku na jiný předpis. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí sice odkazuje na přílohu č. 2 statutu, nicméně tato změna statutu žalované byla Ministerstvem školství registrována až dne 21. 11. 2013, tj. až poté, co uplynula lhůta pro zveřejnění výše poplatku. Z této skutečnosti žalobkyně dovozuje, že žalobou napadené rozhodnutí nemá oporu ve statutu žalované platném a účinném k termínu pro podávání přihlášek ke studiu.

K námitce nesplnění povinnosti zveřejnit výši poplatku žalobkyně podotkla, že dle ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách je vysoká škola povinna zveřejnit výši poplatků spojených se studiem před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. V projednávané věci byl tímto termínem 28. 2. 2013. Řádné splnění této povinnosti je nutným předpokladem pro případné vyměření poplatku spojeného se studiem. Povinnost zveřejnit výši poplatků spojených se studiem v daném případě nemohla být řádně splněna, neboť k rozhodnému dni neexistovala zákonná opora pro předepsání jakéhokoli poplatku, když ke změně statutu žalovaná přistoupila až v listopadu 2013. Nejvyšší správní soud přitom v již citovaném rozsudku ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 41/2013 – 37, dovořil, že se jedná o nástroj, jehož pomocí mají být studenti a uchazeči s předstihem informováni o tom, jaké poplatky po nich

mohou být při splnění zákonných podmínek požadovány. Skutkové zjištění žalované, že výše poplatků byla včas zveřejněna, nemá žádnou oporu v podkladech rozhodnutí.

Na podporu svých tvrzení žalobkyně k žalobě přiložila změny statutu žalované registrované dne 21. 11. 2013 a úplně znění statutu ze dne 21. 11. 2013. Dále žalobkyně navrhl, aby si soud případně vyžádal od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy statut žalované platný a účinný ke dni 28. 2. 2013, když to pokládá žalobkyně za rozhodující ve věci.

Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a prostřednictvím svého právního zástupce i písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost, neboť své rozhodnutí považuje za bezvadné s tím, že nejsou dány žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly jeho zrušení. Zároveň žalovaná vznesla požadavek, aby soud uložil žalobkyni nahradit jí náklady za právní zastoupení v předmětném soudním řízení.

K námitce nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pak žalovaná uvedla, že jeho odůvodnění považuje za dostatečné a je z něj jednoznačně patrné, na základě jakých skutečností bylo rektorem žalované ve věci rozhodnuto. V odůvodnění daného rozhodnutí je totiž mj. uveden dosavadní průběh řízení o vyměření poplatku za studium, dále odkaz na vnitřní předpisy žalované, dále vyjádření k jednotlivým námitkám žalobkyně, dále popis průběhu dosavadního studia žalobkyně, dále zhodnocení zjištěného skutkového stavu a také aplikace účinných právních norem – zejména zákon o vysokých školách – na zjištěný stav. Dále žalovaná podotkla, že dlouhodobě zavedenou praxí drtivou většinou veřejných vysokých škol je časté poskytování odůvodnění o rozsahu jedné, popř. několika málo vět, a proto i z tohoto hlediska je nutné pohlížet na odůvodnění rozhodnutí rektora žalované jako na bezvadné.

Žalovaná taktéž nesouhlasí s tím, že by žalobou napadené rozhodnutí nemělo oporu ve statutu žalované, když ze zákona o vysokých školách plyne, že pro vyměření poplatku musejí být kumulativně splněny dvě na sobě nezávislé podmínky, a to v podobě včasného zveřejnění výše poplatků a statutu vysoké školy obsahující výši, formu placení a splatnost poplatků. Okamžikem, kdy došlo ke změně statutu žalované, tak aby byl v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 41/2013 – 37, byla splněna i druhá podmínka pro to, aby mohlo dojít ke stanovení poplatku za studium v plné výši uvedené ve včasné zveřejnění. K tomu doplnila, že k registraci statutu u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy došlo dne 21. 11. 2013. K vydání rozhodnutí děkana Pedagogické fakulty žalované došlo až dne 18. 4. 2014 (*pozn. soudu – žalovaná nesprávně uvádí 10. 4. 2014*), tedy v době, kdy statut žalované byl více než čtyři měsíce registrován u ministerstva. Navíc, pokud by žalobkyně nechtěla pokračovat ve studiu, měla možnost ještě před vznikem své poplatkové povinnosti za překročení standardní délky studia dobrovolně zanechat studia.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti je dle žalované nedůvodná i námitka žalobkyně o údajném nesplnění povinnosti zveřejnit výši poplatku. Žádný právní předpis navíc neuvádí, jakým způsobem musí být student informován o výši poplatků za studium. Žalovaná zvolila primárně formu zveřejnění výše poplatkové povinnosti za delší popř. další studium na své úřední desce. Mimo to byla žalobkyně informována o výši své poplatkové povinnosti i z informačního systému žalované – IS STAG, kde v sekci Moje studium byla informace o výši poplatkové povinnosti zřetelně uvedena.

V následně učiněné replice ze dne 18. 2. 2015 žalobkyně setrvala na všech svých žalobních námitkách. Samotná skutečnost, že rozhodnutí žalované odpovídá praxi většiny vysokých škol, je pro závěr o nepřezkoumatelnosti jejího rozhodnutí irelevantní, neboť pokud tomu tak skutečně je, je takto zavedená praxe zjevně nezákonná. K argumentaci žalované, že změna statutu nabyla účinnosti ještě před tím, než byl žalobkyni vyměřen poplatek za delší studium a že vůči ní byla řádně splněna oznamovací povinnost, když výše poplatku byla zveřejněna na úřední desce, žalobkyně uvedla, že tato argumentace je zcela irelevantní s ohledem na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39, který byl vydán ve vztahu k předešlému studijnímu období. Jeho závěry je přitom třeba v plném rozsahu aplikovat i v projednávané věci. Dle ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách totiž platí, že „*veřejná vysoká škola zveřejní výši poplatků spojených se studiem podle odstavců 1 až 5 pro příští akademický rok před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Výši, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy.*“ Z uvedeného tedy vyplývá, že povinnost zveřejnit výši poplatku platí pro celý akademický rok a tato podmínka musí být splněna před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Tímto termínem byl 28. 2. 2013, přičemž z rozsudku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39, plyne, že je vyloučeno, aby zveřejnění výše poplatku předcházelo jeho stanovení způsobem, který je v souladu s ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách. Je proto irelevantní, že statut žalované byl změněn ještě před stanovením poplatku.

Při ústním jednání před soudem konaném dne 8. 7. 2015 právní zástupce žalobkyně setrval na všech žalobních tvrzeních, které opakovaně detailně předesťel, přičemž zdůraznil, že žaloba je důvodná. K tomu doplnil, že Nejvyšší správní soud danou problematiku řešil, a to ve vztahu k zimnímu semestru téhož akademického roku 2013/2014, a proto by závěry obsažené v jeho rozsudku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014-39, měly plně dopadat i na předmětný případ, který se týká letního semestru akademického roku 2013/2014. Výše poplatku za překročení standardní doby studia nebyla k rozhodnému datu, a to ke dni 28. 2. 2013, stanovena ve statutu žalované, ač tak ukládá ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách. Pro posouzení žaloby je zcela irelevantní, kdy došlo k datu vydání individuálního rozhodnutí o poplatkové povinnosti žalobkyně, když klíčové je to, zda bylo náležitě přijato obecné pravidlo o poplatkové povinnosti studentů již před dnem podání přihlášek ke studiu v akademickém roce 2013/2014, tj. před 28. 2. 2013. Závěrem právní zástupce žalobkyně shrnul, že žalobkyně nebyla náležitě zpravena o své poplatkové povinnosti, a proto jsou obě rozhodnutí nezákonná.

Právní zástupkyně žalované při tomtéž ústním jednání před soudem nadále navrhovala zamítnutí žaloby pro nedůvodnost, když žalobkyni svědčila poplatková povinnost, obě napadená rozhodnutí splňují veškeré formální náležitosti a také byla vydána v souladu se zákonem. K rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014 pak podotkla, že tímto rozsudkem sice byly zrušeny rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení, nicméně ve věci dosud nebylo ze strany žalované rozhodnuto. Dále uvedla, že pro daný případ by mělo být podstatné to, že k registraci statutu žalované, a to ve znění odpovídající dikci ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách, u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, došlo již v listopadu 2013, zatímco k rozhodnutí děkana došlo až v dubnu 2014. Vedle toho informace o poplatku a jeho výši byla náležitě zveřejněna jednak v informačním systému IS STAG a také na úřední desce žalované.

Při ústním jednání soud ve smyslu ust. § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), provedl k návrhu žalobkyně dokazování, a to statutem žalované ve znění platném a účinném ke dni 28. 2. 2013 (tj. v úplném znění ke dni 24. 1. 2013) a také úplným zněním statutu žalované ke dni 21. 11. 2013.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Na tomto místě soud ovšem předesílá, že žalobě v reflexi závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39, který je dostupný na www.nssoud.cz, a který byl vydán ve vztahu k předešlému studijnímu období (zimní semestr akademického roku 2013), vyhověl, ovšem aniž by se ztotožnil s námitkou žalobkyně o nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, a to pro jeho nedostatečné zdůvodnění. Po zevrubném prostudování odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že tato námitka není důvodná, a tudíž soud nepřikročil bez dalšího ke zrušení tohoto rozhodnutí ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by se zabýval věcnou stránkou žaloby. Při učinění tohoto závěru soud vycházel ze skutečnosti, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je uveden dosavadní průběh řízení o vyměření poplatku za studium, dále je zde obsažen i odkaz na vnitřní předpisy žalované, a to její statut včetně přílohy č. 2, na základě něhož žalovaná dovodila poplatkovou povinnost žalobkyně, dále je zde obsažen i odkaz na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu v podobě jeho rozsudku ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 41/2013 – 39 a na modul Moje studium v aplikaci IS STAG žalované, dále je zde obsaženo konkrétní vyjádření žalované k jednotlivým námitkám žalobkyně, a to z pohledu formy a termínu zveřejnění výše poplatků, dále je zde obsažen popis průběhu dosavadního studia žalobkyně, dále je zde obsaženo i zhodnocení zjištěného skutkového stavu a úvahy žalované, které ji vedly k vydání daného rozhodnutí a také jsou zde předestřeny účinné právní normy – zejména zákon o vysokých školách, které žalovaná na daný případ aplikovala. Takto koncipované odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dle názoru soudu nelze vyhodnotit jako vedené pouze v obecné rovině, když je řádně a v dostatečném rozsahu odůvodněno přímo ve vztahu k osobě žalobkyně, a tudíž není zatíženo vadou ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jak dovozovala žalobkyně.

Již výše soud zmínil, že poplatkovou povinností žalobkyně vůči žalované za překročení standardní doby studia, a to rovněž ve výši 18.000,-Kč ve vztahu k předešlému studijnímu období (zimní semestr akademického roku 2013/2014) se zabýval Nejvyššího správního soudu, a to ve svém rozsudku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39, kterým byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 9. 2014, č. j. 15 A 15/2014 – 117, a také tehdy přezkoumávané rozhodnutí rektora žalované a jemu předcházející rozhodnutí děkana Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad

Labem, jímž byl žalobkyni vyměřen poplatek za překročení standardní doby studia, kdy rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tehdy krajský soud shledal jako souladné se zákonem. V rozsudku ze dne 29. 9. 2014 krajský soud ve vztahu k zákonnosti poplatkové povinnosti žalobkyně tehdy dovodil, že *do 21. 11. 2013, kdy byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy registrována změna statutu žalované, nebyla konkrétní výše poplatků spojených se studiem stanovena přímo ve statutu. Pro akademický rok 2013/2014 byla výše poplatků stanovena příkazem rektora ze dne 24. 2. 2013, č. 2/2013, který byl náležitě zveřejněn 25. 2. 2013. Žalobkyně byla ze strany žalované informována o tom, že v případě překročení standardní doby studia jí bude vyměřen poplatek pro akademický rok 2013/2014 ve výši 18.000,-Kč za každých dalších započatých šest měsíců. Žalovaná v reakci na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 41/2013 -39, přikročila ke změně statutu ke dni 21. 11. 2013 a zapracovala do něj konkrétní výši poplatků v identických výších, jak byly stanoveny příkazem rektora. Rozhodnutí děkana proto pro žalobkyni nemohlo být překvapivé. Zakotvením výše poplatkové povinnosti ve statutu ve vztahu k akademickému roku 2013/2014 sice došlo k retroaktivitě, avšak toliko retroaktivitě nepravé, která je přípustná. K žádnému zkrácení práv žalobkyně nedošlo. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.*

S těmito závěry krajského soudu se ovšem neztotožnil Nejvyšší správní soud, což našlo odraz ve zrušujícím výroku shora citovaného rozsudku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39. Oproti krajskému soudu Nejvyšší správní soud uvedl, že *podle ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách veřejná vysoká škola zveřejní výši poplatků spojených se studiem podle odstavců 1 až 5 pro příští akademický rok před termínem podávání přihlášek ke studiu s tím, že výši, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy. Z citovaného ustanovení vyplývají dvě podmínky pro vyměření poplatku za studium, přičemž obě musejí být splněny kumulativně. Jednou z podmínek je určení konkrétní výše poplatků, druhou pak její zveřejnění pro příští akademický rok před termínem podávání přihlášek ke studiu. Tyto dvě podmínky jsou samostatné v tom smyslu, že splněním jedné z nich automaticky nemusí dojít ke splnění druhé. Na druhou stranu to neznamená, že by mezi oběma podmínkami neexistovala určitá vazba. Hovoří-li zákon o zveřejnění výše poplatků, myslí se tím zjevně zveřejnění výše, která již byla určena. Při zveřejnění musí být vycházeno z aktuálního znění statutu. Orgán zveřejňující výši poplatků nemůže předjímat případné budoucí rozhodnutí orgánu, který přijímá statut. Musí se pohybovat v mezích, které mu orgán schvalující statut stanoví. Zveřejní-li předpokládanou výši poplatků za studium před tím, než je stanovena ve statutu, jedná svévolně. Zveřejňuje totiž určitou povinnost studentů, kterou ovšem tito studenti nemají (a v budoucnu mít nemusí), neboť dosud vůbec nebyla zákonným způsobem stanovena. Není postačující, že povinnost platit poplatky spojené se studiem v obecné rovině plyne ze zákona, jak uvádí žalovaná. Jedná se pouze o obecnou povinnost, která jednak musí být nejprve konkretizována statutem veřejné vysoké školy, jednak k jejímu vynucení musí být ze zákona splněna také podmínka včasného zveřejnění výše poplatku. Za splnění zákonné povinnosti zveřejnit výši poplatků spojených se studiem tedy nelze považovat zveřejnění výše poplatku, která dosud nebyla určena. Totéž nutně platí v případě, že je zveřejňována výše poplatku, která byla určena v rozporu se zákonem. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 41/2013 - 37, zveřejnění výše poplatků je nástrojem, „pomocí něhož mají být studenti a uchazeči s předstihem informováni o tom, jaké poplatky po nich mohou být při splnění zákonných podmínek požadovány. Plnění této povinnosti má zajistit informovanost studentů a uchazečů a umožnit jejich rozhodování*

o započetí studia a pokračování v něm.“ Tento cíl nemůže být naplněn v případě, že jsou studenti informováni sice včas, nicméně o nezákonně stanovené výši poplatků spojených se studiem. V takovém případě totiž při znalosti právní úpravy naopak mohou žít v jistotě, že jim žádný poplatek nemůže být vyměřen, neboť ví, že pro to nejsou splněny zákonné podmínky. Pozdější určení výše poplatku v souladu se zákonem proto nemůže představovat zhojení dosavadní nezákonnosti, neboť by zásadním způsobem narušilo právní jistotu studentů (popř. budoucích studentů) v době jejich rozhodování o započetí studia či pokračování v něm. Mezi stranami přitom ani není sporu o tom, že před změnou statutu ke dni 21. 11. 2013 byla výše poplatků spojených se studiem určena u žalované v rozporu se zákonem. Nebyla totiž určena přímo ve statutu, jak požaduje ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách (v podrobnostech viz též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 41/2013 - 37, nebo ze dne 2. 4. 2014, č. j. 1 As 15/2014 - 38). Zveřejnění výše poplatků příkazem rektora ze dne 24. 2. 2013, č. 2/2013, proto nemůže představovat splnění podmínky ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách, neboť k určení výše poplatků došlo v souladu se zákonem až s účinností od 21. 11. 2013, tedy více než o osm měsíců později. Na tom nic nemění ani skutečnost, že výše poplatků určených v příkazu rektora a posléze ve statutu žalované se neliší. Stále se totiž jednalo o informaci o výši poplatku určené v rozporu se zákonem. Navíc je nutno podotknout, že tato „informace“ (tj. příkaz rektora) byla fakticky samotným nezákonným aktem, jímž byla dříve výše poplatků spojených se studiem určena. Studenti či budoucí studenti znali právní úpravy mohli na základě příkazu rektora ze dne 24. 2. 2013 v době svého rozhodování o svém budoucím studiu legitimně očekávat, že jim žádný poplatek spojený se studiem nemůže být v následujícím akademickém roce vyměřen. Nelze proto souhlasit s krajským soudem, že vyměření poplatku nemohlo být pro žalobkyni překvapivé a že po faktické stránce nedošlo k žádnému zkrácení jejich práv. Na základě informace o výši poplatků spojených se studiem ze dne 24. 2. 2013 tedy nemohl být stěžovatelce stanoven poplatek za prodlouženou dobu studia v akademickém roce 2013/2014 (16. 9. 2013 - 14. 9. 2014). Na tom nemůže nic změnit ani argumentace žalované, že bylo její zákonnou povinností poplatek vyměřit. Jedná se o pravomoc žalované, která může být podle čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky či čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod vykonávána jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. I když má tedy žalovaná povinnost poplatek spojený se studiem vyměřit, nesmí při tom vystupovat svévolně a musí dodržet zákonné podmínky.

Z právě předestřených závěrů Nejvyššího správního soudu vyplývá, že Nejvyšší správní soud je učinil ve vztahu k celému akademickému roku 2013/2014, tedy ve vztahu k období od 16. 9. 2013 do 14. 9. 2014, které zahrnuje zimní semestr, který byl tehdy soudně projednáván, a letní semestr, který je nyní soudně projednáván. Dále z předestřených závěrů Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ten plně porozuměl závěrům krajského soudu vyslovených v jeho rozsudku ze dne 29. 9. 2014 ohledně toho, že vyměřený poplatek za překročení standardní doby studia byl krajským soudem shledán souladným se zákonem a nikoliv nezákonným, ovšem Nejvyšší správní soud v dané otázce zaujal zcela opačné stanovisko, a tedy, že poplatek byl žalobkyni vyměřen v rozporu se zákonem. Za situace, kdy Nejvyšší správní soud je v rámci hierarchie správního soudnictví soudem vyššího stupně, přičemž v mezidobí nedošlo k jakékoliv změně v právní úpravě či změně společenských či ekonomických poměrů, které by odůvodňovaly zaujmout ve věci odlišný náhled na otázku (ne)zákonnosti daného poplatku za překročení standardní doby studia, soud vycházel z toho, že v předmětné věci, která se týká letního semestru akademického roku 2013/2014, tj. období od 24. 3. 2014 do 14. 9. 2014, byl žalobkyni dotyčný poplatek vyměřen nezákonně.

Relevantní skutkový stav u letního semestru akademického roku 2013/2014 totiž byl shodný jako u zimního semestru akademického roku 2013/2014, což ostatně vyplývá i z konstatace Nejvyššího správního soudu obsažené v citovaném rozsudku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39, že *na základě informace o výši poplatků spojených se studiem ze dne 24. 2. 2013 nemohl být žalobkyni stanoven poplatek za prodlouženou dobu studia v akademickém roce 2013/2014 (16. 9. 2013 – 14. 9. 2014)*. Argumentace žalované, že změna statutu nabyla účinnosti ještě před tím, než byl žalobkyni vyměřen poplatek za delší studium a že vůči ní byla řádně splněna oznamovací povinnost, když výše poplatku byla zveřejněna na úřední desce, tak nemá relevanci.

V dané věci tak soud byl nucen uzavřít, že povinnost zveřejnit výši poplatku platí pro celý akademický rok a tato podmínka musí být splněna před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Tímto termínem byl 28. 2. 2013, přičemž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39, plyne, že je vyloučeno, aby zveřejnění výše poplatku předcházelo jeho stanovení způsobem, který je v souladu s ust. § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách. Pro posouzení věci je bez významu, že statut žalované byl změněn ještě před stanovením poplatku.

Soud tedy shledal žalobu důvodnou, a proto ve výroku rozsudku ad I. žalobou napadené rozhodnutí rektora žalované a jemu předcházející rozhodnutí děkana podle ust. § 78 odst. 1, odst. 3 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil. Zároveň soud podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána výše uvedenými závěry krajského soudu mající základ v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 7 As 227/2014 – 39.

Jelikož žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud podle ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalované zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 21.009,-Kč. Náhrada se skládá z částky 12.400,-Kč za 4 úkony právní služby právního zástupce žalobkyně po 3.100,-Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb ve znění po 1. 1. 2013 [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby - § 11 odst. 1 písm. d), podání repliky - § 11 odst. 1 písm. d), účast při jednání soudu dne 8. 7. 2015 - 11 odst. 1 písm. g)]; z částky 1.200,-Kč za 4 s tím související režijní paušály po 300,-Kč podle ust. § 13 odst. 1, odst. 3 vyhl. Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. ve znění po 1. 9. 2006; z částky 1.000,-Kč za náhradu za promeškaný čas v souvislosti s jízdou osobním automobilem k jednání soudu dne 8. 7. 2015 z Hradce Králové do Ústí nad Labem a zpět podle ust. § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhl. Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. ve znění po 1. 9. 2006; z částky 2.763,-Kč za náhradu cestovného osobním automobilem za cestu z Hradce Králové do Ústí nad Labem a zpět k jednání soudu dne 8. 7. 2015 a z částky 3.646,-Kč odpovídající 21% DPH, kterou byl právní zástupce žalobkyně podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 8. července 2015

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová